

LAKIALOITE 147/2005 vp

Laki eräiden energiayhtiöitten verotuksesta

Eduskunnalle

Windfall-voitoilla tarkoitetaan energiayhtiöiden ansiotta päästökaupan takia saamaa voittoa. Voitto kertyy siitä, että päästökauppa nostaa sähkön hintaa sähkömarkkinoilla huomattavasti tuotantokustannuksia enemmän. Ylimääräisiä voittoja kertyy erityisesti vesi- ja ydinvoiman tuottajille.

Windfall-voittojen maksajiksi joutuvat kaikki markkinoilta sähköä ostavat toimijat kohonneen sähkön hinnan kautta. Teollisuudessa maksaan joutuu erityisesti ostosähkön varassa oleva metalliteollisuus. Asumiseen, kiinteistöihin ja maatalouteen kohdistuva lisäkulu olisi jo 10 euron päästöoikeuden hinnalla suunnilleen 150 miljoonaa euroa vuodessa.

Osa windfall-voitoista palautuu valtiolle energiayritysten verotuksen kautta. Valtaosa voitoista päättyy kuitenkin poliittisten päätösten synnyttämänä ansiottomana tulonsiirtona kuluttajilta energiayhtiöille. Siksi on perusteltua pyrkiä järjestelmään, jossa voittoja syntyy mahdol-

lisimman vähän ja suurempi osa voitoista palautuu valtiolle.

Windfall-voittojen verottamiseksi ehdotetaan säädettäväksi erillisvero, joka pohjautuu energiayhtiöille kertyvän voiton suuruuden arviointiin. Vero koskisi vain voimaloita, joiden investointipäätös tehtiin ennen tietoa päästökaupasta. Sen ulkopuolelle jätettäisiin pienvoimalat ja metsähake, tuulivoima, pienvesivoima ja muut uudet uusiutuvat energianlähteet.

Windfall-verolla voitaisiin nykyisillä päästöoikeuksien hinnoilla tuottaa varovaisesti arvioidenkin 270 miljoonaa euroa vuodessa. Summassa on otettu huomioon veron peittoa koskevat rajoitukset ja se, että osa windfallista palautuu valtiolle ilman erillistä veroakin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

eräiden energiayhtiöitten verotuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Yleiset säännökset

1 §

Päästökauppalaissa (683/2004) säädellyn päästöoikeuksien kaupan aikaansaaman sähkön

hinnan muutoksen aiheuttamasta eräiden energiayhtiöitten tuloksesta on maksettava päästökauppasähkövero sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Päästökauppasähköveroa ovat velvollisia maksamaan energiayhtiöt, jotka tuottavat sähköä ennen 8 maaliskuuta 2000 valmistuneilla voimalaitoksilla muutoin kuin tuulivoimalla, vesivoimalaitoksessa, jonka nimellisteho on enintään yksi megavolttiampeeri, puulla tai puupohjaisilla polttoaineilla, kierrätyspolttoaineella, biokaasulla, metsähakkeella, metallurgisten prosessien jätokaasulla tai kemiallisten prosessien reaktiolämmöllä siten, että kemiallisessa prosessissa syntyvät tuotteet käytetään sellaisenaan myyntituotteina tai jatkovalmistuksen raaka-aineina.

Veron määräämisen perusteet

3 §

Energiamarkkinavirasto määrittää kunakin verovuonna verovelvollisen energiayhtiön elinkeinotoiminnan tuloksesta sen osuuden, jonka

on katsottava aiheutuvan päästökauppalaissa säädellyn päästökauppajärjestelmän aikaansaamista sähkön hinnan muutoksista sähkömarkkinoilla.

Päästökauppasähköveroa on suoritettava 30 prosenttia lautakunnan määrittämästä veronalaisen tuloksen osuudesta.

Erinäiset säännökset ja voimaantulo

4 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa valtioneuvoston asetuksella.

5 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2006.

Helsingissä 16 päivänä marraskuuta 2005

Oras Tynkkynen /vihr